

Svampbekämpning i åkerböna

Cecilia Lerenius, Växtskyddscentralen, Skara

Kraftiga angrepp av chokladfläcksjuka efter en regnig sommar, gav ovanligt stora skördeökningar för en svampbekämpning. Preparatet Signum gav både bäst effekt och högst skörd i alla försök. Försöken visade också att det var bättre att vänta med behandlingen, 10 dagar, jämfört med att köra vid midsommar i begynnande blomning. Trots en hög preparatkostnad var den sena behandlingen med Signum lönsam i två av tre försök. Väderleken i juli – augusti är troligen avgörande för utslaget för en bekämpning och det är svårt att bedöma bekämpningsbehovet i början av juli.

Svampbekämpning i åkerböna testades för femte året i Västergötland och för första året i Östergötland. Totalt tre försök lades ut för att undersöka effekten av de två preparat som är registrerade i åkerböna, Amistar och Signum. Båda testades i så kallat hel och halv dos i begynnande blomning omkring midsommar. För andra året undersöktes även effekten av en hel dos 10 dagar efter den första bekämpningen. Se tabell 1.

Vid bekämpningen vid midsommar fanns det små fläckar med chokladfläcksjuka på de nedersta bladen i alla försök. På Logården fanns även angrepp av bladmögel på de översta bladen. Tio dagar senare var angreppet ungefär lika stort, men de nedersta bladen hade vissnat och flera nya blad hade utvecklats. Angreppen utvecklades sedan

långsamt fram till mitten av juli. Det gick då att observera små fläckar med chokladfläcksjuka på alla bladnivåer och de obehandlade rutorna kunde urskiljas. Däremot noterades varken bladmögel eller rost.

Det fuktiga och varma vädret i juli medförde att chokladfläcksjuka utvecklades kraftigt och nedvissningen var tydlig i början av augusti. Vid graderingen i mitten av augusti syntes tydliga effekter av behandlingarna, särskilt av Signum. Den sena behandlingen av Signum hade bäst effekt och i detta led fanns även betydligt fler blad kvar än i övriga led. Detta syns till exempel i Vreta kloster där den så kallade avbladningen graderades, se tabell 1. Effekten av Amistar var betydligt svagare och kunde ofta inte skiljas från obehandlat i mitten av augusti.

Årets försöksfält hade en hög skördenivå även i obehandlade led, 4,0-5,6 ton/ha. Mer-skördarna för behandling blev högre än något av de tidigare försöksåren. Skördeökningarna var störst för den sena Signum-behandlingen, mellan 600 och 1 400 kg/ha. I medeltal blev det en vinst på 400 kr/ha för behandlingen, vid ett bönpris på 1,39 kr/kg. En lägre dos hade troligen förbättrat lönsamheten ytterligare men detta har tyvärr inte testats i dessa försök. Bekämpning med Signum vid begynnande blom lönade sig endast i ett av försöken, Häljestena. Bekämpning med Amistar gav betydligt lägre skördeökningar, 300-500 kg/ha i medeltal, och har inte lönat sig i något försök.

Tabell 1. Svampbekämpning i åkerböna. Två försök FiV, ett försök ÖSF, L15-6050, 2009.

Behandling	Dos, kg, l/ha		Skörd och merskörd (kg/ha)				Bek netto* foderpris 1,39 kr/kg	Choklad- fläck- sjuka Bek. eff.	Avblad- ning	Bestäl- lare
	DC 60-63	10 d. senare	Hälje- stena	Lo- gården	Vreta kloster	Medel	kr/ha	%	0-100	
Obehandlat			5460	3950	5570	4990			48	FIV/ÖSF
Amistar	1		+320	+230	-110	+150	-430	18	56	FIV/ÖSF
Amistar	0,5		+420	+120	-110	+140	-200	14	75	FIV/ÖSF
Signum	1		+920	+420	+400	+580	-80	20	18	BASF
Signum	0,5		+770	+350	+170	+430	+70	10	31	FIV/ÖSF
Amistar		1	+480	+450	+90	+340	-190	28	60	FIV/ÖSF
Signum		1	+1420	+840	+570	+940	+400	45	25	FIV/ÖSF
LSD			280	220	ns	270	378		25	
Probv			0,0001	0,0001	0,17	0,0001	0,013	0,008	0,0012	
CV%			3,1	3,4	6,9	2,9	3,1			
Förfrukt			Höstvete	Havre	Korn					
Sort			Gloria	Columbo	Columbo					
Chokladfläcksj, angrepp i obeh. led; % yta övre del av plantan			32 %	52 %	28 %			38 %		
Län/antal försök			"R"	"R"	E	3	3	3	1	

* Körkostnad 145 kr, prel körskada 0,3 % vid DC 60 och 0,7 % 10 dagar senare, Amistar 469 kr/l och Signum 713 kr/l.